

СТАНОВИЩЕ

От доц.д-р Солунка Попова, хабилитиран преподавател по научната специалност „Гражданско и семейно право“, професионално направление 3.6. Право в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по професионалното направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право

Автор на дисертационния труд : Десимира Гришова Юрукова

Тема на дисертационния труд: „Придобиване на собственост по приращение“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд, съгласно заповед № 888 от 10.04.2018г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

1. Информация за дисертанта.

Десимира Гришова Юрукова завършва езикова гимназия „Академик Людмил Стоянов“ – Благоевград, чуждоезиков профил немски с английски език през 2007г. Продължава образованието си в Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, специалност „Право“, където през 2013г. се дипломира успешно. В периода 2014-2017г. Десимира Юрукова е докторант редовна форма на обучение по научната специалност „Гражданско и семейно право“ в катедра „Гражданскоправни науки“ на Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград. През време на обучението дисертантът полага успешно всички изпити, предвидени в индивидуалния учебен план и провежда семинарни занятия със студенти, редовна форма на обучение по задължителната учебна дисциплина „Вещно право“. Включва се активно в научната дейност на катедрата чрез участия с доклади в научни форуми. Септември 2017г. е отчислена с право на защита. За учебната 2017-2018г. е назначена за асистент в Правно-историческия университет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

2. Обща характеристика на труда.

Представеният за защита дисертационен труд „Придобиване на собственост по приращение“ на дисертанта Десимира Гришова Юрукова е в обем от 222 страници. Структурата на изложението включва последователно съдържание, увод, три глави, подразделени на параграфи и точки, заключение и използвана литература. Направени са 204 бележки под линия. Към дисертационния труд е представен автореферат, както и списък на публикациите, относими към темата на дисертацията.

„Придобиване на собственост по приращение“ е първото монографично изследване в българската правна книжнина. Темата е характерен институт на вещното право, познат на юристите повече от две хилядолетия. Тезата на изложението анализира приращението двупластово - като придобивен способ и като средство за защита на собственика. Като цяло в изследването дисертантът възприема идеята за установяване на по-детайлна правна уредба на приращението, какъвто е бил подходът на законодателя в ЗИСС /отм./ Тази концепция е манифестирана чрез предложенията за подобряване на действащото законодателство

Придобиването на собственост по приращение е изследвано чрез три основни похвата – догматичен, исторически и сравнителноправен.

Понятието за приращение е анализирано в първа глава от съчинението. Изграждането на логическата концепция за приращението е направено чрез обща характеристика на двата вида приращения, установени в чл.92 и чл.93 ЗС, анализ и възприемане на приращението като придобивен производен способ за придобиване на вещни права, традиционно отграничението от сходни нему институти и неизбежния исторически и сравнителноправен анализ. Последният е застъпен само в страни от немския правен кръг.

Основната полемика в анализа е в глава втора от дисертационния труд със заглавие „Придобиване право на собственост по приращение върху недвижим имот“, респективно в изложението е изследвано и върху насъжденията. Акцентът е върху фактическия състав на приращението по чл.92 ЗС – изграден обект, съгласно установените нормативни

изисквания, поземлен имот, трайност на прикрепването, прикрепване по естествен и изкуствен начин и субект на приращението.

В глава трета е разгледано придобиването на собственост по приращение върху добивите. Изведено е понятие за добив от вещи, видовете добиви от вещи и фактическия състав на приращението по чл.93 ЗС. Относно вида на придобивния способ, авторът застъпва идеята за неговия производен характер и определя придобиването на добиви по смисъла на чл.93 ЗС като деривативен способ. Посочени са и изключенията при придобиване на добиви от неособственик – ползвател, наемател и добросъвестен владеец.

Актуалността на изследването, неговия предмет, цели и задачи са формулирани в представения от десертанта автореферат.

3. Оценка на научните и научно-приложими резултати и приноси.

Настоящото съчинение съдържа обосновани теоретични интерпретации насочени към подобряване правоприложимостта на института на приращението. Критика относно установената лаконична правна уредба. Възприемането на замисъла за по-подробна регламентация, а там където липсва, особено при прикрепването по естествен начин, установяването на нова нормативна база. Сред по-значимите научно-приложими резултати и приноси се отличават следните:

3.1. Това е първото у нас монографично изследване, което изследва приращението като придобивен способ и като средство за защита правото на собственост.

3.2. Докторантът подлага на анализ дискусията относно правната природа на чл.92 ЗС и асимилира тезата, че е диспозитивна правна норма, присъщ способ за придобиване на собственост.

3.3. Авторът обективира идеята чрез предложение de lege ferenda, приращението и като средство за защита неприкосновеността на правото на собственост върху земята да възникне само, ако собственикът на земята има интерес.

3.4. При изграждане теоретичната конструкция на приращението е доразвито схващането на проф.Петко Венедиков за деривативния характер на приращението и

дефинитивно са формулирани приращенията по чл.92 и чл. 93 ЗС, в широк и тесен смисъл като производни придобивни способности.

3.5. Правната същност на приращението е открояна чрез сравнение и отграничение с близки придобивни способности на основата на вътрешноправен и сравнителноправен анализ с немското право. Като недостатък на конкретното изследване е, че сечението не е изведено и чрез вида придобивен способ.

3.6. В съчинението са очертани фактическите състави на приращенията по чл.92 и чл.93 ЗС и планомерно и синтезирано са изведени фундаменталните задължителни елементи.

3.7. Навременната идея на автора във фактическия състав на приращението по чл.92 да бъде включено и построеното под земята.

3.8. Резюмирани са усложнените хипотези на придобиване по приращение на самостоятелен обект при превишаване пределите на учреденото право на строеж.

3.9. Субект на придобиване на добив от вещта може и да бъде несобственик – ползвател, арендатор, концесионер, добросъвестния владелец. Анализирани са и отделни усложнени хипотези при концесия за добив.

4. Критични бележки и препоръки.

Към анализирания дисертационен труд могат да бъдат адресирани някои препоръки и критични бележки.

В съчинението противоречиво и неясно е изградена тезата относно субекта на приращението. Не е диференциран недвусмислено субектът на приращението и субектът на правоотношението при възникване на приращение.

Относно деривативния характер на приращението като придобивен способ, дисертантът излага обобщено релевантността на правоприемството – с.217, но в анализа на отделни места възприема тезата за липсата на правоприемство при приращението.

Липсва изследване относно някои видове обезпечения и приращението. Предложенията за подобряване на действащото законодателство не са синтезирани в

автореферата и не са предложени готови текстове, каквито дисертантът предлага в заключението на дисертационния труд.

5. Независимо от предложените препоръки и указваните критични бележки, чието единствено предназначение е да подобрят качеството на изследването, следва да се отбележи, че дисертационният труд „Придобиване на собственост по приращение“ отговаря изцяло на изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ и на чл.27, ал. 1 от Правилника за неговото прилагане, поради което **убедено давам положителна оценка на труда и предлагам на научното жури да присъди на Десимира Гришова Юркова образователната и научната степен „Доктор“ по професионално направление 3.6 Право, научна специалност “Гражданско и семейно право“.**

04.05.2018г.

Доц. д-р Солунка Попова